

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez po-
 ezty: kwartalnie 4 zł.;
 miesięcznie 1 zł. 40 cent.
 Z pocztą: kwartalnie 5 zł.;
 miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie,
 drukiem garmont, 7 cen-
 tów od wiersza. — Rekla-
 macye są wolne od opłaty
 pocztowej.

Cześć urzędowa.

Gmina Łuka obwodu złoczowskiego, która dotąd do szkoły w Trościańcu należała, dla zaprowadzenia u siebie regularnej nauki szkolnej zobowiązała się na wieczne czasy istniejący budynek szkolny utrzymywać zawsze w dobrym stanie, porządku szkolne posprawić, ochędostwo przy szkole załatwiać, na opał szkoły corocznie 4 n. a. sęgi drzewa twardego dodawać, i nareszcie każdoczesnemu nauczycielowi, który ma też zarazem pełnić służbę diaka, płacić co rocznie 50 zł. w. a. w gotowiznie, i 6 mierzyc żyta, 7 mierzyc jęczmienia i tyleż tafarki przydawać. W końcu zobowiązała się gmina Łuka, że dla polepszenia dotacyi nauczyciela 10 zł. w. a. na rok, przyrzczone na czas nieograniczony przez właściciela realności Antoniego Romańskiego, sama dopłacać będzie, jeżeli tenże na przyszłość czynić to zaniedba.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu gorliwość o podniesienie nauki szkolnej między ludem, podaje c. k. Namiestnictwo galicyjskie do wiadomości powszechnej.

C. k. komisya krajowa do spraw osobowych mieszanych urzędów powiatowych mianowała auskultanta sądowego *Jana Majewskiego* prowizorycznie aktuariuszem urzędu powiatowego.

Lwów, 4. września 1862.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z d. 2. września b. r. raczył najmiłosiwiej *Alfreda Kremera*, konzula w Kairze mianować konzulem w Gałacu i delegowanym przy tamtejszej europejskiej komisji do spraw żeglugi na Dunaju, a na jego miejsce *Ferdynanda Micksche* konzula w stanie dyspozycji pozostającego, konzulem w Kairze.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 11. września. Wydział krajowy uchwalił na jednym z ostatnich swoich posiedzeń podanie adresu do Jej Mości Cesarzowej z wyrazem uczuć radości, jakimi przyjęty jest kraj cały z powodu szczęśliwego wyzdrowienia Najjaśniejszy Pani. Adres ten w tych dniach złożony będzie u stóp tronu.

Brody, 8. września. (Nabożeństwo dziękczynne.)

Dnia dzisiejszego o godzinie 11. przed południem odbyło się w tutejszej wielkiej bóżnicy izraelskiej za staraniem przełożonego gminy solenne nabożeństwo dziękczynne za szczęśliwe wyzdrowienie Najjaś. Pani z odspiewaniem hymnu ludu, przy czem byli obecni wszyscy zaproszeni na tę uroczystość urzęduicy cesarscy i miejscy, i znaczna liczba pobożnych ze wszystkich klas tutejszej ludności izraelskiej. Przy tej sposobności ofiarował także jeden z izraelskich kupców i obywateli tutejszych kwotę 25 zł. w. a. do rozdania pomiędzy miejscowych ubogich chrześcian, co też podług życzenia jego uczyniono.

Wiedeń, 10. września. (Dar cesarski na pogorzalców. — Izby panów. — Zgromadzenie architektów. — Wiadomości bieżące. — Blankiety na wexle w języku czeskim.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najmiłosiwiej przesać Namiestnikowi Węgier fml. hrabiemu *Palffy* kwotę 1000 zł. na wsparcie pogorzalców z *Belenyes*.

W poniedziałek d. 15. września o godzinie 11 przed południem odbędzie się nadzwyczajne posiedzenie izby panów.

W Hanowerze obradujący członkowie 13 zgromadzenia niemieckich architektów i inżynierów wyurzyli obecnemu architekcie wiedeńskiemu *Ludwikowi Förster* życzenie, aby przyszłe zgromadzenie w miesiącu wrześniu 1864 mogło odbyć się w Wiedniu. Pan *Förster* niebawem drogą telegraficzną wystosował do Wiednia zapytanie, na które c. k. ministerjum w myśl rozkazu Jego c. k. Apostolskiej Mości odpowiedziało, że rząd cesarski nie będzie się sprzeciwiał, aby członkowie zgromadzenia na przyszłe posiedzenie zbrali się w Wiedniu. Zgromadzenie architektów otrzymawszy tę przez pana *Förstera* zakomunikowaną sobie odpowiedź, z radością wybrało Wiedeń na miejsce przyszłego zebrania się w r. 1864.

Z *Mnichowa* donoszą, że Jego Excelencya minister stanu *Schmerling* zabawił tam chwilowo w przejeździe, z Londynu zaś piszą, że Jego ces. Wysokość *Arcyksiążę Karol Ludwik* udał się z Londynu do Szkocyi.

Na posiedzeniu izby handlowej i przemysłowej w Pilźnie dnia 5go b. m. na wezwanie c. k. finansowej dyrekcyi krajowej obradowano nad pytaniem, czy wexle mają być wystawiane także i w czeskim języku, i czy skarb ma sprzedawać stemplowane blankiety na wexle w czeskim języku. Żeby wexle, i w czeskim także języku wystawiane były, za tem oświadczyli się prawie wszyscy członkowie izby. Przeciw nakładowi na czeskie blankiety stemplowe

wystąpiło wprawdzie kilku członków izby z uwagą, że skarb może ponieść stratę, jeśli się rozchodzić nie będą, lecz w końcu zgodziła się izba, że stosownem jest, aby skarb zrobił osobny nakład na stemplowane blankiety w języku czeskim

Anglia.

(Zdania dzienników angielskich o Garibaldi.)

Prasa angielska ciągle zajmuje się jeszcze *Garibaldim* i jego nieszcześliwą wyprawą. *Turyński* korespondent *Timesa* pisze: „*Garibaldi* upadł nisko aby się nigdy nie podnieść. Jest on stary, zestarzał się przedwcześnie, jego zdrowie zniszczone, nieustannem działaniem, a więcej jeszcze przymusowym spoczynkiem. Męczy go pedogra, a zgryzota wkrótce strawi jego duszę. Korespondent przedstawia dalej wojskową kolej *Garibaldeg*, jego bohaterską odwagę i dziecinne usposobienie. Co do ostatniej jego wyprawy, pisze, że ajenci królewscy a raczej ludzie, którzy za nich uchodzić chcieli, łudzili go, że *Król* sprzyrzył już sobie *Ratazzego* i dyplomacyę. *Garibaldi* sądził, że działa w imieniu *Króla*, sądził, że komedya hrabiego *Cavoura* ma być powtórnie odegraną, poczytywał wszystkie królewskie i ministeryalne proklamacye za udanie i dopiero w *Aspromonte* został wyprowadzony z błędu.“

Francya.

(Wiadomości z Kochinchiny. — Posiłki wojskowe do Meksyku. — „La France“ w sprawie rzymskiej. — Różne wiadomości.)

Monitor armii zamieścił list prywatny z *Sajgun* z doniesieniem, iż powstanie w *Tonkinie* przeciwko Cesarzowi *Kochinchin*skiemu znaczne przybrało rozmiary. Naczelnik powstańców *Książę Le* wydał proklamacyę do ludu, w której przywodzi prawa swoje do korony. Twierdzi następnie, iż pochodzi od dynastyi *Krółów*, którzy do roku 1788 w *Kochinchinie* panowali. *Książę Le* jest prawnikiem panującego, który przez uzurpatora *Tay Sou* tronu pozabawiony został. Jest on bardzo u ludu lubiony, i stoi na czele liczonej armii. Oświadcza przytem, iż jest przyjacielem *Francuzów*, i w tym duchu pisal do admirała *Bonnard*. Dwór w *Hue*, straciwszy niższą *Kochinchinę* czuje to dobrze, iż z utratą *Tonkinu* upadłby zupełnie. Tym sposobem *Francya* stoi w pośrodku między dwoma walczącemi stronami, i może rozrządzać losami wielkiego Cesarstwa *Kochinchin*skiego.

Dnia 6. września odplynęła z *Cherbourg*a trzecia dywizya posiłków do *Meksyku* na statkach „*Wrocław*“, „*Ulm*“, „*Jura*“ i „*Al-lier*“. Czwarła i piąta dywizya odplynąć mają w przyszłym tygodniu.

Nowy dziennik *La France* w obszernym artykule w formie listu do redakcyi zamieszczonym oświadcza się stanowczo za koniecznością utrzymania *francuskiego* garnizonu w *Rzymie* na czas nieograniczony. Zapowiada zarazem, iż w drugim liście temat ten jeszcze obszerniej rozwinie.

Rada municypalna *Marsylska* oświadczyła się jednogłośnie za projektem budowania drogi żelaznej nadbrzeżnej pomiędzy *Cette* a *Marsylią*.

W miejsce p. *Imhaus*, dotychczasowego dyrektora spraw drukarskich w ministerjum spraw wewnętrznych, mianowany został p. *Treilhord*, syn znanego prefekta departamentu *Sekwany* z czasów pierwszego Cesarstwa. Lękają się, iż zarząd jego będzie daleko ostrzejszy, niżeli postępowanie pana *Imhaus*, które było dość oględne i wyrozumiałe.

Włochy.

(Audyencya posła włoskiego u Cesarza Napoleona. — Różne wiadomości.)

Turyń, 4. września. Kawaler *Nigra*, poseł włoski w *Parryzu*, przesał do *Turyń*u zdanie sprawy z rozmowy, którą miał z *Cesarzem Napoleonem*, donosząc mu o stłamieniu zamachu *Garibaldeg*. *Cesarz* mu odpowiedział, że cieszą go dowody energii i odwagi, które rząd włoski w tej sprawie okazał. *Europa* tym sposobem nabyła dowodu, że *Król Wiktor Emanuel* stanowczo zerwać chce z rewolucyą. Wiele wprawdzie na tej drodze już zrobiono, lecz wiele jeszcze nie dostaje. Rząd królewski nie może tego zataić, że namietności rewolucyjnej wrę we *Włoszech*; stłumienie ich musi być zadaniem rządu. *Cesarz* mówił następnie, iż tyle dał dowodów przychylności swej dla sprawy włoskiej, że ma prawo udzielania *Włochom* rad swoich. Otóż *Cesarz* radzi, ażeby *Włochy* nie sturali się o nowe nabycia, ale raczej ażeby się w kraju należycie zorganizowali. *Cesarz* pojmuje pragnienie *Rzymu*, ale o tym mowy być nie może, dopóki *Włochy* stałego rządu u siebie nie zaprowadzą. Nie przez stronnictwo czynu, lecz przez siłę wewnętrzną *Włochy* mogą dążyć do rozszerzenia się. W końcu *Cesarz* dodał: „Będziecie mieć *Rzym*, tak jest będziecie go mieć, lecz trzeba,

zebyście Europę przekonali, iż jesteście w stanie zatrzymać go dla siebie.“

Rząd włoski nie ogłosił dotąd urzędowego raportu o potyczce pod Aspromonte, w której Garibaldi pojmany został. Utrzymuje się więc ciągle mniemanie, iż ujęcie jego nastąpiło w skutek podstępów i zdrady. Mówią, że pułkownik a teraz generał Pallavicino zawezwał Garibaldegę na znową dla uniknięcia krwi rozlew. Gdy zaś tenże stawiał się przed frontem wojsk królewskich i zakazał ochotnikom swym dawania ognia; Pallavicino wezwał go do poddania się i do złożenia broni. Na odmowną zaś odpowiedź Garibaldegę, strzelcy królewscy dali ognia do niego, i do oficerów jego orszaku i tak zabrali ich w niewolę, po silnym oporze ze strony ochotników Garibaldowskich.

Presse paryska z dn. 9. września ogłasza telegram z Patermu donoszący, iż dzięki usiłowaniu wojska i gwardyi narodowej, nie przyszło do nowego starcia z ochotnikami Garibaldowskimi. Wszystkie doniesienia z Turynu zgadzają się na to, że Garibaldi ciężko raniony został.

Do dziennika *l'Avenire* piszą z Sycylii, że ochotnicy Garibaldegę rozpędzeni w Catanii, Centorbi i Paterno uformowali silną bandę, która się włóczy w górach od Taorminy aż do Barcelony. Chciała banda ta opanować Barcelonę, lecz została odparta. Generał Pinelli ściga ją z znacznym oddziałem wojska.

Trudno opisać wszystkie rozruchy, zbiegowiska i demonstracje będące jakby epilogiem ujęcia Garibaldegę. Wojsko piemontskie postępuje energicznie i daje ognia bez miłosierdzia do „zapoznanych patryotów.“ W Neapolu jen. Lamarmora zapobiegł powstaniu jedynie przez silne uwięzienia; uwięzionych umieszczono na pokładzie statku liniowego w porcie stojącego, lekając się ażeby ich na lądzie nie oddito. W Medyolanie aresztowano przeszło sto osób w 24 godzinach. Z różnych oznaków pokazuje się, iż ułożony był plan ogólnego powstania we wszystkich miastach lombardzkich.

Niemcy.

(List królewski do ministra van der Heydt. — Królowa angielska w Bernhardsbrunn. — Kongres polityczno-ekonomiczny w Weimarze.)

Berlin, 5. września. Minister van der Heydt rozdaje list królewski do niego adresowany, z Doberan pisany. Jego królewska Mość oświadcza w liście, iż proces w Elberfeldzie ministrowi w oczach królewskich wcale nie zaszkodził; świadkowie nie zasługiwali na żadną wiarę, fakta głośniejszemu przemawiają, niżeli wszelkie świadectwa. Król dla tego to przytacza, ażeby p. van der Heydt pocieszyć z powodu smutnego rezultatu wytoczonego przez niego procesu.

W kwestyi reorganizacji armii; o której tyle pisano i mówiono, nie nastąpi żadna na teraz decyzja. Pieniądze na rok 1862 są już wydane; budżet na rok 1863 dopiero z początkiem przyszłego roku rozbiegany będzie, cała więc kwestya odroczonej do tego terminu.

Królowa angielska przybyła d. 5. września o godzinie 10tej ranej do Reinhardtbrunn pod Gotą w Saksonii. Książę panujący Sasko-gotajski wraz z księciem Alfredem angielskim, który 4. września do Goty przybył, witali Królowę. Do Goty przybyło liczne grono rodzin angielskich.

— Obok sejmu rzemieślników *Handwerkertag*, o którym już wspominaliśmy, zebrał się w Weimarze kongres polityczno-ekonomiczny, i na posiedzeniu swoim z d. 8. września rozbił kwestję traktatu handlowego prusko-francuskiego. Pp. Czörnig i Kerstorff mówili przeciwko traktatowi, w jego zaś obronę stanęli pp. Wolff, Fancher, Michaelis, Boehmer i Schulze. Przy głosowaniu wniosek p. Kerstorffa przeciw traktatowi usunięty został większością trzech głosów.

— Położenie drutu telegraficznego na jeziorze Bodeńskim pomiędzy Lindau a Rorschach przyszło szczęśliwie do skutku.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 9. września. (Program obchodu imienin cesarskich. — Koncesye dla izraelitów. — Wiadomości z Lublina.)

Dziennik pow. donosi: W dniu imienin Jego ces. król. Mości Najjaśniejszego Pana, 30. sierpnia (11. września) odbędzie się o godzinie 9tej rano solenne nabożeństwo w kościele katedralnym S. Jana, na którym urządzą władz wszelkich znajdujących się mając.

O godz. 11. będzie miało miejsce przyjęcie u dworu w pałacu Łazienkowskim.

Na godzinę tę, wyższe duchowieństwo wszelkich wyznań, rada stanu, rada administracyjna, senat i urzędnicy pierwszych klas 4ch, referendarze stanu i wice-referendarze, władze towarzystwa kredytowego, ziemskiego i rada miejska, zbiorą się w sali Salomona; generałowie i wszelkie władze wojskowe w sali balowej.

Szambelani i Kamerjankrowie w sali marmurowej jadalnej. Konsulowie zagraniczni w sali zielonej.

O tejże godzinie zbiorą się w sali galeryowej damy, wstęp do dworu mające (4ch klas pierwszych) w stroju dworskim.

Wieczorem domy rządowe i miejskie iluminowane będą.

W teatrze dworskim w Pomarańczarni, dnia tego urzędnicy pierwszych trzech klas znajdować się mając w małych mundurach i wstęgach, inni urzędnicy w mundurach, tak jest podobnie i w teatrze

Magistrat miasta stołecznego Warszawy podaje do wiadomości, że w rozwinięciu najwyższego ukazu z dn. 24. maja (5. czerwca) r. b. o nadaniu nowych praw cywilnych starozakonnym mieszkańcom Królestwa, pod względem wolności prowadzenia rzemiosł, handlu i przemysłu, rada administracyjna Królestwa, na przedstawienie komisji rządowej spraw wewnętrznych, postanowiła:

1) że przy wykonaniu rzemiosł, starozakonni nie powinni podlegać żadnym odmiennym od innych mieszkańców przepisom, że zatem majstrowie starozakonni będą mogli zasiadać na zgromadzeniach majstrów, należeć do wyborów na członków urzędów starszych, zgromadzeń rzemieślniczych i być wybranymi na starszych i używanymi na biegłych w przypadkach art. 49 i 119 postanowienia namiestnika królewskiego z dnia 31go grudnia 1816 roku przewidzianych.

2) że usunięcie podobnych ograniczeń rozciągać się ma do zgromadzeń kupieckich.

3) że starozakonni będą mogli należeć do wyborów na sędziów trybunału handlowego i na radców przy banku polskim, tudzież będą mogli być na zebraniach tych wybierani — p. o. prezydenta, szambelana dworu Jego ces. król. Mości, Z. hr. Wielopolski. — Naczelnik kancelaryi *Luczeński*.

— Czytamy w *Dzienniku powszechnym*: Z Lublina nadesłano tutaj rozrzuconą tam kartkę z napisem: *Do siostry Lublinianek*, w której czytać się daje: „Dowiadujemy się z zalem, że pomiędzy wami znajdują się panie, którym zaczyna się już przykrzeć załoba narodowa. Jedne z nich do czarnego stroju drogiej używają materji, inne w jasnych sukniach pozwalają sobie wychodzić na ulicę i zwolna wracają do dawnego wesołego życia. Ostrzegamy je, że minął już czas, gdzie można było bezkarnie lekceważyć obowiązki narodowe: upominamy, aby zaprzestały noszenia jasnych kolorów w ubiorze i sposobu życia załobie nieodpowiedniego. W przeciwnym razie dosyć nam będzie ogłosić ich nazwiska, aby je pokryć wstydem.“

Pismo to dowodzi, że u ziemian światlejszych i własnym zdaniem powodujących się, jak w innych okolicach kraju, tak i w Lubelskiem, załoba ustępować zaczyna. W niejednym miejscu, gdzie ona jeszcze widzieć się daje, lud wiejski nazywają ją załobą pańszczyźnianą, w ślad czego żydzi w niejednym mieście na prowincyi mogliby powiedzieć, że to jest załoba po przywilejach „de non tolerandis judaeis.“

Sprzysiężenie, które, jak z ogłoszonej organizacji wiadomo, działając w charakterze władzy nieograniczonej, i utrzymując naród w powadze załoby, i w powstrzymaniu się od wszelkich zabaw, zamienia się w sąd i terrorystycznymi nakazami o wstydzie lub bezwstydzie osób wyrokuje, chce przemawiać w imieniu narodu.

Znaczna część narodu, żywił jego najłżeniejszy, a wprowadzeniem w budowę społeczną najmłodszy, włościanie nasi, nosili w sercach i przekazanych im z plemienia do plemienia wspomnieniach, wiekową załobę po Kazimierzu Wielkim; nosili ją także po nim gnębieni przez długi czas żydzi. Za teraźniejszego panowania dokonane reformy, ziszczając dla narodu dziejowy przekaz Króla chłoptków, załobę tę zdjęły z ich duszy. Jakież komitet lub sąd potajemny zdoła im ją narzucić?

Rosya.

Petersburg, 3. września. (Z podróży Cesarza. — Wiadomości z jeneral-gubernatorstwa kutajskiego.)

Dziennik Pow. donosi: Odbyszy d. 18. sierpnia (7. s.) rano w Twerze, musztrę z czterema pułkami kawalerji 7ej dywizji. Najjaśniejszy Pan o godzinie 4 $\frac{1}{2}$ po południu, odjechał koleją żelazną do Moskwy, gdzie szczęśliwie przybył o godzinie 7 $\frac{1}{2}$ wieczorem.

Następnego dnia, Najjaśniejszy Pan rano był obecny na nabożeństwie w pałacowej kaplicy pod wezwaniem Narodzenia N. Panny, a o godzinie 1ej po południu, przez wielkie parady uladł się do katedry Wniebowzięcia i do klasztoru Czudowskiego. Następnie Jego Cesarska Mość odbył przegląd fanagorzyjskiego pułku grenadyerów, jeneralisymosa księcia Suwarowa, poczem odwiedził zakłady św. Katarzyny i Aleksandry i szpital św. Maryi. O godzinie 5ej, miał miejsce wielki obiad w Kremle.

Moskwa, 2. września. Najjaśniejszy Pan 20. sierpnia (9. s.) odbywał musztrę z moskiewskim korpusem kadetów; wieczorem zaszczylił swą bytnością widowisko teatralne. Dnia 21. w obecności Jego Cesarskiej Mości odbył się przegląd wojsk oddzielnego korpusu grenadyerów, ze stanu których Najjaśniejszy Pan okazał zupełne zadowolenie. Po przeglądzie Jego Cesarska Mość był obecny na obiedzie dągot przez stan kupiecki dla niższych stopni korpusu grenadyerów na polu Chodyńskim. O godzinie 5ej Najjaśniejszy Pan dawał wielki obiad w pałacu Piotrowskim, na który zaproszone byli władze wojskowe.

— Otrzymałszy wiadomość o zgromadzeniu się górali w znacznej liczbie na południowej pochyłości głównego łańcucha gór kaukaskich i o ich zamiarze rozpoczęcia stanowczych działań nieprzyjacielskich przeciw ludności nowoosiedlonej w okręgu Kubański, jeneral-gubernator Kutajski postanowił był, przed atakiem na stanicę Psemejską, przedsięwziąć wyprawę na terytorjum Ubychów, na brzegu wschodnim morza czarnego, w celu odwrócenia części sił nieprzyjacielskich.

W tym celu generał-porucznik Kolubakin, zbliżył się zniecka 19. czerwca o świcie, do ujścia rzeki Sotcza, z eskadryllą złożoną z parostatków i szalup azowskich, na których znajdowało się 300 ludzi, którzy niezwłocznie wylądowali. Oddział ochotników dowodzony przez kapitana sztabu jenerałnego Barakowicza, atakował budynek, położony w pobliżu punktu lądowania i służący za punkt główny gromadzenia się gminy na narady, otoczył takowy i podpalił; reszta wojsk zajęła sąsiednie wzgórza. Na skutek danego alarmu, bandy Ubychów pospieszyły na miejsce pożaru i usiłowały, lecz nadaremnie, odeprzeć oddział rosyjski; garstka ta ochotników wsparta rezerwami, nie ustąpiła ani piędy, dopóki pożar nie objął całego budynku. Po dopięciu tego celu, ochotnicy zabrali swych poległych i rannych i cofnęli się do rezerw, poczem cały oddział począł wracać w porządku do brzegu. Górale z tego skorzystali dla podwojenia swych usiłowań i chcieli przeciąć oddziałowi drogę ku brzegowi, lecz zostali wstrzymani ogniem ze statków parowych i szalup. O Smej zrana, oddział znajdował się już na statkach, straciwszy 13 ludzi w zabitych i 31 w ranionych, a pomiędzy tymi ostatnimi trzech ober-oficerów (sztabs-kapitan Sinaeokow, setnik Kozlenko i chorąży Peretiagin, ci dwaj ostatni z wojska kozaków Azowskich.)

Wyprawa ta, zagrażając siedzibom nieprzyjaciela w punkcie, gdzie ten najmniej spodziewał się ataku, miał jak najpomyślniejsze rezultaty. Otrzymało wiadomość, że Ubychowie, obawiając się na przyszłość podobnych ataków, odwołali niezwłocznie z okręgu Kubańskiego znaczną część swych band.

Ameryka.

(Wypadki wojenne.)

Najświeższa poczta przyniosła dwie następujące depesze z Ameryki z tej samej daty:

Nowy York, 30. sierpnia. Separatyści napadli dnia 23go na wojsko unioistów przy Rappahanok, i zmusili je ustąpić do Warrenton. Dnia 26go napadli znowu na unioistów pod Manassas Junction, zmusili ich do ucieczki, zniszczyli okręta, kolej żelazną i telegrafy, i tym sposobem odcięli jenerała Pope od Washingtonu.

Według drugiej depeszy z Nowego Jorku także z dnia 30go sierpnia, ale później otrzymanej, jenerał unii Macdowell przedał się między siły zbrojne konfederacyi i główny korpus.

Przyszło do bitwy, w której unioiści odnieśli wszędzie zwycięstwo. Urzędowe sprawozdanie jenerała unii opiewa: Bitwa trwała cały dzień. Strata unioistów wynosi 8000 żołnierza, separatyści stracili prawdopodobnie dwa razy tyle. Unioiści są w Batonrouge. Prezydent Stanów południowych Jefferson Davis rozkazał wieszać wziętych do niewoli oficerów unii, którzy dowodzą pułkami murzyńskimi.

Kronika.

(Węgierskie stowarzyszenie żeglugi parowej.) Celem założenia pierwszego węgierskiego stowarzyszenia żeglugi parowej przez prowizorycznej rady administracyjnej pan Bernard Weiss wydał teraz odezwę. Akcje są tylko na 200 zł., aby jak najwięcej publiczność mogła wziąć udział w subskrypcyi. Subskrypcya zaś będzie zamknięta z końcem września.

(37 zgromadzenie niemieckich badaczy natury i lekarzy w Karlsbadzie) będzie otwarte dnia 18go b. m. a zamknięte dnia 24go. Dnia 18go na pierwszym ogólnym posiedzeniu nastąpi ukonstytuowanie dziesięciu sekcji, które niebawem swoje posiedzenia rozpoczną. Wieczorem w sali na ogólne zgromadzenia przeznaczonej będzie dany koncert dla uczczenia uroczystości otwarcia posiedzeń. Dnia 19go i 20go będą się odbywać posiedzenia sekcji; dnia 19go wieczorem uroczyste przedstawienie teatralne i pochód z latarniami z towarzyszeniem muzyki strzeleckiej; dnia 20go bal, na którym jedzenie i napoje będą rozdawane bezpłatnie. Dnia 21go nie będzie posiedzeń, lecz wycieczki w okolice, a po południu uroczyste strzelanie. Dnia 22go odbędzie się drugie zgromadzenie ogólne, na którem ma być ustanowione miejsce zebrania się w roku 1863, i rozpoczną się znowu posiedzenia sekcji. Wieczorem tego dnia karlsbadzkie towarzystwo muzyce daje wieczorną zabawę dla zgromadzenia. Dnia 23go posiedzenia sekcji trwać będą przez cały dzień, wieczorem nastąpi oświetlenie miasta i okolicy, a dnia 24. września zamknięcie posiedzeń.

(Spółka herbaciana.) Handel herbata istnieje w Rosyi od półtora lat przeszło, a ilość konsumpcyi tego produktu zwiększa się z każdym rokiem. Handel ten stworzył w kraju mnóstwo fabryk, których wyreby wyjątkowo idą do Chin; kapitały obracane na ten cel są ogromne; wielu handlujących jest zainteresowanych tą wymiagą, a przywykły już do niej, i mając pewne doświadczenie, nie chcą bez koniecznej potrzeby rzucić się na inne spekulacje. Niezależność zatem i pożytek istnienia pomienionego handlu nie plega wątpliwości. Ale istnieniu jego obrotu przy nieodzownym upadku handlu lądem, (rozumie się, jeśli takowy nie będzie zupełnie od cła oswobodzony), zagraża współzawodnictwo Anglików, kupujących herbatę w plantacjach w ilościach ogromnych, i to, jak widzimy, nie tylko na własną potrzebę, ale i dla Rosyi, na którą patrzą, jak na ogromne targowisko do wygodnego zbycia tego produktu. Chcąc zatem nie dopuścić, iżby Anglicy opanowali to targowisko, należy siłę przeciwności sile. Siła Anglików zależy na obfitości i jednoczesnym kapitałom, oraz energicznej przedsiębiorczości. W krainie nieznanej, napełnionej bandami rozbojników, wznoszą oni swe kantory i fabryki, wchodzą w interesy z miejscowymi mieszkańcami, zajmują się fabrykowaniem herbaty, rozsyłają agentów w rozmaite punkta Chin, słowem gospodarzą tam tak jak w domu. Od niedawna pewna część kupców rosyjskich, a mianowicie kiachtyńskich i kilku irkuckich

rzuciła się na tę drogę, wyprawiając swych agentów do różnych miast chińskich, skoro przez zawarcie traktatu pekińskiego otwarty został wstęp wewnątrz Chin. Ale to jeszcze za mało, aby ustalić handel rosyjski z Chinami i spółzawodniczyć z Anglikami. Działając tam z niewielkimi środkami, nie mając ani stałych kantorów, ani własnych fabryk dla przygotowywania herbaty, Rosyanie muszą kupować drożej od nich. Jedynym zatem na to sposobem jest stowarzyszenie kapitałów. W tym celu p. Mercalow podaje w Kiachtyńskim Listku projekt: założenia jednej lub kilku spółek na akcyach lub innych z kapitałem kilka milionów rubli, otwarcia kantorów w Shanghai, Hankou, i tam, gdzie zajdzie potrzeba, zadzierzawienia na miejscu produkcji kilku fabryk, i rozpoczęcia fabrykacji herbaty na własną rękę. Tym sposobem herbata będzie kosztowała kupców rosyjskich tyle co Anglików, a wyższość po stronie pierwszych będzie z tego powodu, że znając smak publiczności rosyjskiej, wyrabiać będą odpowiednią herbatę, gdy tymczasem Anglikom przyjdzie to z trudnością.

(Towarzystwo do popierania nauk społecznych.) W dniu 21. września r. b. ma się odbyć w Bruxelli pierwszy kongres niedawno założonego międzynarodowego towarzystwa do postępu nauk społecznych (association internationale pour le progrès des sciences sociales), w którym to towarzystwie przyjęły udział znakomitości ze wszystkich punktów Europy. Komitet zakładający ogłosił teraz następujący program zadań, które mają być roztrząsane w wydziałach w czasie tegorocznego kongresu, który najlepiej objaśni cel i dążenia tego towarzystwa.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów od 16. do 31. sierpnia 1862 na targach w obwodzie Krakowskim.

	Miejscę targu:											
	Kraków		Chrzanów		Bochnia		Brzesko		Dobczyce		Wojnicz	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austriackiej											
Mec pszenicy . . .	5	3	4	12	4	42	4	50	5	50	4	85
" żyta . . .	3	3	2	75	2	72	2	75	3	50	3	10
" jęczmienia . . .	2	21	2	1	94	2	50	2	80	2	30	
" owsa . . .	1	44	1	25	1	60	1	50	2	1	65	
" hreczki . . .	3	12	2			2	40					
" kukurudzy . . .	3	25										
" ziemniaków . . .	1	2		75		96		80	2		1	2
Cetnar siana . . .		84		55	1	45	1			80	1	30
" welly . . .	86	75	80									
" nasienia konicza . . .	38	50	15			25						
Sąg drzewa twardego . . .	13		7	75	10		8		7	50	8	20
" miękkiego . . .	10		6	25	7	50	6		5		7	
Funt mięsa wołowego . . .		21		14		14		14		15		15
Mas okowity . . .		80		60				80	1	50		64

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 12. września. Najjaśniejszy Pan powrócił już wczoraj z wycieczki robionej do Styryi i udzielał posłuchania wielu osobom prywatnym. Powrotu Najjaś. Pani z Passawy oczekują w niedzielę.

Donau Ztg. zaprzecza wiadomości, podanej niedawno w korespondencji z Zagrabia do *Ostd. Post*, jakoby sympatyje dla południowych Sławian objawiały się na Pograniczu wojskowym w sposób demonstracyjny i skłoniły przeto Bana do objazdu kraju i podróży do Wiednia. **Donau-Ztg.** powiada, że sympatyje Pogranicza nie są większe niż innych koronnych krajów monarchii, i że Ban jeździł do Wiednia głównie dla tego, by się znajdować na uroczystości odsłonięcia pomnika Cesarzowej Maryi Teresy.

W pruskiej izbie deputowanych miały już wczoraj rozpocząć się obrady nad *budgetem wojskowym*, który może łatwo stać się kwestyą żywotną dla gabinetu. Dla tego też chcąc ułatwić przyjęcie propozycji rządowych w tym względzie, postanowiło ministerium ująć sobie izbę przedstawieniem programu wewnętrznej i zewnętrznej polityki rządu. Ten program ułożyli już ministrowie, i jak tylko Król pruski powrócił 7. b. m. z Doberranu do Berlina, przedłożył mu prezydent gabinetu p. Heydt ten projekt do potwierdzenia. Jakże zaś ma zamiary gabinet w razie odrzucenia propozycji rządowych w tej sprawie, wskazuje najnowszy artykuł w ministerjalnym dzienniku *Allg. Pr. Ztg.*, który powiada wyraźnie, że ministerium nie może odstąpić od tych propozycji i musi utrzymać budżet powiększony na reorganizację armii, gdyż inaczej zdradziłoby Króla i ojczyznę; a w końcu grozi ten artykuł izbie, że w razie odrzucenia propozycji rząd będzie musiał ją rozwiązać.

Poczta włoska przyniosła dziś tylko jeden telegram z Turynu z 9. września, ale i ten nie podaje nic nowego. Tylko *Italia militare* ogłasza kilka szczegółów o walce pod Aspromonte, z których się dowiadujemy, że wojsko straciło w tej walce 5 poległych i 25 ranionych, a Garibaldiści 20 ranionych; zaś liczba poległych ochotników nie jest jeszcze znana. Prócz tego podają dzienniki także szczegóły o potyczce, jaką stoczyło wojsko dnia 3go b. m.

pod Messyną z oddziałem ochotników pod dowództwem Trassellego. Ochotnicy stracili w niej wszelką broń i pakunki, a oprócz tego 90 jeńców, między tymi 12 oficerów; zaś później pojmano jeszcze 80 uciekających. Pomiędzy jeńcami znajdowało się 6 dezertów, i tych rozstrzelano natychmiast. Przypominamy jednak przy tej sposobności, że rządowa gazeta turyńska zaprzeczała wieści o traceniu dezertów. Z innych wiadomości dziennikarskich możemy jeszcze przytoczyć, że w Neapolu nie obchodzono 7. b. rocznicy wjazdu Garibaldeggo dla stanu oblężenia, a rada miejska postanowiła użyć przeznaczoną na ten festyn sumę 2000 dukatów na cele dobroczynne.

Donosiliśmy wczoraj z dzienników francuskich, że Hiszpania zamysła zmienić teraz politykę swoją co do Meksyku i zbliża się napowrót do Francji; dziś jednak donosi telegram madrycki z 9. września, że *Correspondencia* zaprzecza stanowczo tym doniesieniom w dziennikach *Pays* i *La France*.

Księżę Walii oświadczył się już formalnie o rękę księżniczki Alexandry, córki Księża duńskiego Krystyna; jak bowiem donosi dziennik duński *Faedrelandet* z 9. września, nadeszło już w tym względzie urzędowe oświadczenie Królowej Wiktorji do Kopenhagi.

Konferencye w sprawie **serbskiej** w Stambule skończyły się już i dzisiejszy telegram z Belgradu z 10. września podaje ostateczne ich uchwały. Turcy oddają Sokol i Uszycę, a zatrzymują twierdze naddunajskie. W Belgradzie obsadzą tylko twierdzę. Mieszkańcy tureccy opuszczają miasto i otrzymają wynagrodzenie; obręb twierdzy będzie rozszerzony. Oznaczenie indemnizacji i obrębu twierdzy pozostawione będzie stronom spornym. — Wiadomości jednak dziennikarskie zapewnają, że Księżę serbski nie chce uznać tych uchwał, co też potwierdza telegram paryski z 8. września. Ten opór ze strony serbskiej był też zapewne powodem ostatniego starcia w Uszycy, przyczem Turcy mieli być stroną zaczepną i podpalili w końcu to miasto.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. września.

Hotel rosyjski: PP. Zarewicz Wład, z Zawadki. — Hr. Borkowski St., z Serebni. — Kęplicz Hil, z Romanowa. — Kęplicz Marc., z Artasowa. Hotel europejski: Wiśniowski Wik., z Strzelisk. — Pruszyński Oskar, z Podola. — Trzeciak Kar., z Dąbówki. — Truskolawski Leon., z Streptowa. — Hr. Łączyński Izidor, z Batorycz.

Hotel Langa: Freund Kar., z Porudna. — St. Germain Otto, profesor, z Jas. — Wyslouzil Wilh., naucz. gymn., z Czerniowiec.

Hotel angielski: Traczewski Piotr, z Konkolnik. — Woloszyński Julian, i Skibniewski Lud., z Podola. — Pozyna Józef, z Brzyścia. — Holub Józef, doktor medycyny, z Przemyśla.

Hotel krakowski: Żaluzki Józef, z Krakowa. — Wiśniowski Leon, z Płuhowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. września.

PP. Hozowski Erazm Doliwa, do Podlisek. — Grodowski Okt., na Podole. — Morawski Adam, doktor medycyny, do Tarnowa. — Stabkowski Leon,

do Czerniowiec. — Bratkowski Ludwik, na Podole. — Dabrowski Mar., do Podhajec. — Millits Karol, do Stupnicy. — Turski Max., na Podole. — Kowalski Wład., do Polski. — Hr. Miaczyński Józef, do Mikuliniec. — Niezabitowski Lub., do Zameczka. — Niezabitowski Wład., do Uherzec. — Pawlikowski M., do Madyki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.
Dnia 10. września 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. wprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	326.84	+ 14.4	87.6	zachodni	sl.
2. god. po poł.	326.28	+ 20.6	64.0	południowy	„
10. god. wiecz.	325.94	+ 17.0	71.9	zachodni	„
Ilość deszczu 0.12					

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: „**Płochosć ukarana**“, dramat w 4 aktach Józ. Korzeniowskiego. Drugi występ państwa Linkowskich.

Kurs lwowski.

Dnia 11. września.

		gotówka		towarem	
		zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	—	6	6
Dukat cesarski	„	6	3	6	8
Półimperyal zł. rosyjski	„	10	32	10	45
Rubel srebrny rosyjski	„	1	99	2	1
Talar pruski	„	1	90	1	92
Polski kurant i pięcioletówka	„	—	—	—	—
Galic. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	80	75	81	47
„ „ „ m. k. za 100 zł.		84	80	85	50
Galic. obliagacje indemnizacyjne		71	28	72	15
5% Pożyczka narodowa	„	82	70	83	45
Wkeye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	„	223	50	230	50

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i wexli.

Dnia 11. września.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zł. 83.39. Metaliki po 5% za 100 zł. 71.45; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —. Galicyi —; Bukowiny —; Akcje Banku narodowego sztuka 79 1/2; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 213. —; niższe-austr. towarystwa eskomowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —. **Wexlowy.** Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. —. Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 127.25. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.07, dukaty ces. pełnej wagi —. korony —, półkorony —. Srebro 126. —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.
Dnia 9 września.

1. Dług publiczny.		A. Państwa.		pien. towar.	
W austr. wal. po 5%	66.50	66.70			
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	83.30	83.40			
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	83.50	83.60			
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—	—			
Metaliki po 5%	71.30	71.50			
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71.50	71.70			
dtto. „ 4 1/2%	63. —	63.50			
dtto. „ 4%	55.50	56. —			
dtto. „ 3%	42. —	42.50			
dtto. „ 2 1/2%	35.75	36.25			
dtto. „ 1 1/2%	14.10	14.25			
Przez. do wylos. z r. 1839	136.50	136.75			
„ 1854	90.50	91. —			
„ 1860	91.40	91.50			
Przeznaczone do loswan. z r. 1860 po 100 zł.	92.80	93. —			
Renty Como po 42 lir. aus.	17. —	17.25			
Wylos. obl. dawn. po 5%	68. —	68.50			
dlugu państ. „ 4 1/2%	62.50	62.75			
„ 4%	64.50	64.75			
„ 3 1/2%	48.50	48.50			
„ 3%	48. —	48. —			
„ 2 1/2%	45.50	46.50			
„ 2 1/4%	40. —	41. —			
„ 2%	36. —	37. —			
„ 1 1/2%	31. —	32. —			
dtto. z procent „ 5%	68. —	68.50			
za granicą „ 4 1/2%	61.75	61.75			
„ 4%	54. —	54.75			
B. Krajów koronnych Niższej Austrii	86.50	86.50			
Wyż. Aust. i Salb.	86. —	86.50			
Czech	86. —	86.50			
Morawii	88.50	89.50			
Szląska	88. —	88.50			
Styryi	85. —	86. —			
Tyrolu	95. —	96. —			
Kar., Krainy i Wyb.	86.50	88.50			
Węgier	72.75	73.25			

2. Stan oblig. domestykaln.		pien. towar.	
po 3% za 100 zł.	16. —	17. —	
„ 2 1/2% za 100 zł.	14. —	15. —	
„ 2 1/4% za 100 zł.	12. —	13. —	
„ 2% za 100 zł.	11. —	12. —	
„ 1 1/2% za 100 zł.	10. —	11. —	
3. Akcje.			
Banku nar.	795. —	797. —	
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	216.20	216.40	
Niż.-aust. tow. eskomt. po 500 zł.	623. —	635. —	
Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 1957. —	1958. —	—	
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	243. —	243.50	
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. 158.75	159.25		
Polud.-póln.-niem. kolei km. po 200 zł. m. k.	123.75	124.25	
kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty 147. —	147. —		
Polud. kolei państ. lomb.-wen. i central.-włoskiej	—	—	
kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłaty 180 zł. (90%)	282. —	282.50	
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. n. n. konw.	220.75	231. —	
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40. —	43. —	
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k. kolei Busehradzka po 500 zł. m. k.	685. —	695. —	

Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.		pien. towar.	
	174. —	176. —	
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—	200. —	
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	154. —	156. —	
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	423. —	425. —	
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	227. —	229. —	
Mostu łan. w Peszcie po 500 zł. m. k.	398. —	401. —	
Tow. młyn. par. w Wied. po 500 zł. m. k.	390. —	395. —	
Tow. gaz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	235. —	245. —	
5. Listy zastawne.			
Banku narodowego w mon. kon. (6let. po 5%)	103.50	104. —	
„ „ „ (10 „ 5%)	100.50	101. —	
„ „ „ (przeznacz. do los. po 5%)	87.75	88. —	
Banku narodowego w wal. austr. (za 100 zł. przez. do los. po 5%)	83.75	84. —	
Gal. Tow. kred. po 4%	80. —	81. —	
5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96.25	96.75	
dtto. dtto. w srebrze uproc. za 100 zł. w. a.	101.75	102.25	
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	137.50	139. —	
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	133.25	133.50	
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	93. —	93.50	
Kol. Gloggn. za 100 zł.	83. —	83.50	
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94. —	95. —	
Lloyda za 100 zł.	90. —	91. —	
6. Losy.			
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	131.80	132. —	

Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.		pien. towar.	
	93.50	94. —	
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	120. —	121. —	
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.50	37. —	
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94.50	95. —	
Salma „ 40 „ „	37. —	37.50	
Palfego „ 40 „ „	37.50	38. —	
Clarego „ 40 „ „	35. —	35.50	
St. Genois „ 40 „ „	35.50	36. —	
Windischgratza 20 zł. „	22. —	22.50	
Waldsteina 20 „ „	21.25	21.75	
Keglevicha 10 „ „	14.75	15. —	
Weksle.			
(Na 3 miesiące.)			
Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—	
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	107.60	107.75	
Berlin za 100 tal.	—	—	
Wrocław za 100 tal.	—	—	
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	107.70	107.80	
Genua za 100 lir. piem.	—	—	
Hamburg za 100 M. B.	95.30	95.40	
Lipsk za 100 tal.	—	—	
Liwna za 100 lir. tosk.	—	—	
Londyn za 10 ft. szt.	127.60	127.60	
Lugdun za 100 fr.	—	—	
Medyolan za 100 zł. w. a.	50.30	50.40	
Marsylia za 100 fr.	—	—	
Paryż za 100 fr.	50.60	50.70	
Praga za 100 zł. w. a.	—	—	
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—	
Wenecya za 100 zł. w. a.	—	—	
(31 dni po ukazaniu.)			
Bukareszt za 100 piast. woł.	—	—	
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—	
Kurs złota.			
		pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6.10	6.11	
dtto. pełnej wagi	6.10	6.11	
Korona	17.55	17.58	
20 frankówka	10.19	10.20	
Rosyjski impery.	10.48	10.50	
Talar związkowy	1.89 1/2	1.90	
Srebro	126. —	126.50	
Kurs korony we. k. kasach	13. —	13.50	